अथ हिरण्यक आह। अहो किं वृथाप्रलपितेन। तद्यावदेष मन्थरको दृष्टिगोचरान्न नीयते। तावदस्य मोक्षस्योपायश्चिन्त्यतामिति। उक्तं च यतः।

व्यसनं प्राप्य यो मोहात् केवलं परिदेवयेत्।
५ व्यसनं वर्धयत्येव तस्यान्तं नाधिगच्छति ॥११५॥
केवलं व्यसनस्योक्तं भेषजं नयपण्डितैः।
तस्योच्छेदसमारम्भो विषादपरिवर्जनं ॥११६॥

अन्यच्च।

अतीतलाभस्य सुरक्षणार्थं भविष्यलाभस्य च सङ्गमार्थं।
१० आपत्प्रपन्नस्य च मोक्षणार्थं यन्मन्त्र्यते ऽसौ परमो हि मन्त्रः ॥११७॥

तच्छ्रुत्वा वायस आह। भो यद्येवं तत् क्रियतां मद्वचः। एष चित्राङ्गो ऽस्य मार्गे गत्वा किञ्चित् पल्वलमासाद्य तस्य तीरे निश्चेतनो भूत्वा पततु। अहमप्यस्य शिरसि समारुह्य मन्दैश्चञ्चुप्रहारैः शिर उल्लिखिष्यामि। येनासौ दुष्टलुब्धको ऽमुं मृतं मत्वा मम चञ्चुप्रहरणप्रत्ययेन
१५ मन्थरकं भूमौ क्षिप्त्वा मृगार्थं परिधाविष्यति। अत्रान्तरे त्वया दर्भमयानि पाशानि खण्डनीयानि। येनासौ मन्थरको द्रुततरं पल्वलं प्रविशति। चित्राङ्ग आह। भो भद्रो ऽयं त्वया दृष्टो मन्त्रः। नूनं मन्थरको ऽयं मुक्तो मन्तव्य इति। उक्तं च।

सिद्धं वा यदि वासिद्धं चित्तोत्साहो निवेदयेत्।
२० प्रथमं सर्वजन्तूनां तत् प्रज्ञो वेत्ति नेतरः ॥११८॥

तदेवं क्रियतामिति। तथानुष्ठिते न लुब्धकस्तथैव मार्गासन्नपल्वलतीरस्थं चित्राङ्गं वायससनाथमपश्यत्। तं दृष्ट्वा हर्षितमना व्यचिन्तयत्। नूनं पाशबन्धनवेदनया वराको ऽयं मृगः सावशेषजीवितः पाशं त्रोटयित्वा कथमप्येतद्वनान्तरं यावत् प्रविष्टस्तावन्मृतः। तद्वश्यो
२५ ऽयं मे कच्छपः सुयन्त्रितवात्। तदेनमपि तावद्गृह्णामीति। इत्यवधार्य